

erti *Leyent*, ki csak egyes mesetípusokról állítja azt, hogy átomeredetűek. A mesét általában véve antropológiailag magyarázza.

5a) Olvassa el Nógrády könyvének 104. oldalát, ott összefüggően elolvashatja, hogy «a mese hatását a kultúra szóval jelöljük» meg helyesen. Már mint a szerző szerint helyesen.

6a) Erre a kérdésre *Ganyó Vilmos* gyógyító pedagógus felel (*Magyar Gyógypedagógia* 1918. évf. III—VI. sz. 95. l.). «Azt írja a szerző, hogy a fizikailag vagy szellemileg fogyatékosoktól kapott adatokat külön nem dolgozta fel, mert a csekélyszámú adatban nem talált semmi olyat, ami szükségessé tette volna külön feldolgozásukat. Bizonyára ez a legkönnyebb elintézés. A vak, siketnéma, züllött, ideges és nyomorék gyermekből a mese nem éppen olyan hatást vált ki, mint a normális gyermekből. Hiszen a mesehatás *nem szerint* is változik. *Elfogadhatjuk-e, hogy az abnormis és normális gyermekek reakciói azonosak?*»

7a) Lásd a 2., 3., 4., 5. és 7. sz. kérdésekre adott feleletemet.

8a) *Egyetlen szóval sem irtam le azt, hogy a «félelemkeltés hasznos a gyermekre».* Ismét egy kis félreértés a szerző részéről.

Nógrády László válasza elején azt mondja, hogy szavaimat komolyan venni naivság volna. Kissé lejjebb, a végén, kijelenti, hogy adataimmal komoly jóakarattal kíván foglalkozni. Ezt elégtétellel veszem tudomásul. Végül biztosítom a szerzőt, hogy amit bírálatom feltárt, az nem rosszakarat, és ott is, ahol keményebb volt a szó, ezt a munka hívta ki maga ellen.¹

Lakatos Pál.

ÚJ KÖNYVEK.

1. Hazai művek.

A debreceni m. kir. tudományegyetem népszerű főiskolai tanfolyamán tartott előadások. Debrecen, 1918, Csáthy F. kis 8°.

Csige Varga Antal, A közoktatás kulturális és nemzeti feladatai. 95 l., 3-60 K.

Csűrös Ferenc, Debrecen közművelődési feladatai a háború után. 36 l., 1-20 K.

¹ A vitát ebben a vonatkozásban nem folytatjuk. Mint minden cikkért, a szóban levő bírálat tartalmáért is természetesen a szerző felelős. Mivel azonban az egyik válasz a bírálathoz a M. Gy. T. és könyvkiadó-vállalata ellen intézett támadást lát, a másik pedig személyeskedést és célzatosságot, ezért kijelentjük, hogy ha a kiadott bírálatot ilyenek tartanók, az a M. P.-ban nem jelenhetett volna meg. *A szerk.*

Ballai Károly, A magyar gyermek kephal-indexe. Eredeti mérések alapján. Bpest, 1918, Ranschburg, 8°, 31 l. (Kny. a Gyermek-ből.)

Dénes Sándor, Vikár Kálmán és Abonyi Ármin, A fogalmazás tanításának vezérkönyve. Az elemi iskolák összes osztályainak feldolgozott anyaga a gyermek predeti dolgozataival és rajzaival. Előszóval ellátta dr. *Weszely Ödön*, egyetemi tanár, Budapest, 1919, Liptsey Kálmán, 8°, 159 l., 6 K.

Emlékkönyv a reformáció négyszázados évfordulójára. A sepsi ref. egyházmegye egyh. érték. megbízásából szerk. *Tökés József*, Sszgyörgy, 1918, 8°, 205 l. 5 kor. — Több fejezete a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó kollégium multjával és jelenével foglalkozik.

Geöcze Sarolta, A világháború és az új élet. Hector Lambrechts könyve után átdolg. — Budapest, 1918, Magyar Gazdaszövetség (Benkő biz.), n 8°, 248 l., 6 kor.

Hoffmann Géza, Egészséges magyar családnak soha magva ne szakadjon! Fajegészségügyi értékezés. (Bp.) A Társadalmi Múzeum kiadványai 40. sz. 1918, 8°, 10 l., 30 fill.

Jelentés a II. orsz. tanárkongresszusról (1918 jún. 22. és 23.). Kiadja a végrehajtó-bizottság. Bpest, 1918. n 8°, 72 l.

Kemény Gábor, Az «emberré» nevelés Rousseau pädagógiajában. Kny. a Ker. Magvetőből. Kolozsvár, 1917, 8°, 40 l.

Margitai József, A horvát- és szlavonországi magyarok sorsa, nemzeti védelme és a magyar-horvát testvériség. 40 képpel. Budapest, 1918, Eggenberger, n 8°, 393 l., 15 kor. — A horvátországi magyar iskolák közeli multjának, a Julián-iskolák keletkezésének közvetlen élmények alapján való ismertetése e könyv tartalmának legfontosabb része. A szerző csupa személyes emléket tárja itt elénk, hiteles adatait a magyarság megtartásáért és megerősítéséért folytatott küzdelemnek. Nagyon érdekes és tömördek tanulságot kínáló olvasmány; igen erőssé teszi azt a kívánságot, vajha az egész magyarság belopillantana a Dráván túl élő véreink sorsába s a felébredő érdeklődésből mindnyájunkat átható következetes, a magunk védelmére s a horvátokkal való megértésre elhatározott politikai tudatosság fejlődne ki!

Miklóssy István, Az ifjúság előkészítése a katonai szolgálatra külföldön. A honv. min. díjával kitüntetett pályamű. Bpest, 1918, a Katonás Nevelés szerk. (Pfeifer F. biz.), 8°, 131 l., 2 kor. 50 fill.

Sárközy Istvánné, A gyermek szokincsenek gyarapítása a II. osztályban. Hogyan kell olvasmányt feldolgozni és helyesen tárgyalni? Budapest, 1918, szerző kiadása, n 8°, 17 l., 2 kor.

Schneller István, A kolozsvári orsz. tanárképzőintézet gyakorló középiskolájának tanszervezetére és tantervére vonatkozó javaslat. Kolozsvár, 1918, 8°, 153 l.

Seidl Sándor, Neveljünk bátorságra! Pedagógiai tanulmány művelt szülők és oktatók számára. Pozsony, 1918, Bleier biz., 8°, 17 l., 4 K.